

Brüssel, 10.3.2021
COM(2021) 112 final

2021/0057 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus
2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu pikendamise kohta**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb nõukogu otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu poolt rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus (edaspidi „nõukogu“) võetav seisukoht seoses 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu (edaspidi „2006. aasta leping“ või „leping“) kavandatava pikendamisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. 2006. aasta rahvusvaheline troopilise puidu leping

2006. aasta lepingu eesmärk on edendada säästva majandamise teel saadud ja seaduslikest allikatest pärit troopilise puiduga rahvusvahelise kauplemise laiendamist ja mitmekesistamist ning edendada troopilist puitu tootvate metsade säästvat majandamist. Euroopa Liit on 2006. aasta lepingu osaline¹.

2006. aasta lepinguga asendati 1994. aasta leping, samas kui esimene rahvusvaheline troopilise puidu leping võeti vastu 1983. aastal.

2006. aasta leping (vastu võetud 2006. aastal), kehtivusajaga kümme aastat, jõustus 7. detsembril 2011. Seega kaotab 2006. aasta leping kehtivuse 6. detsembril 2021, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab erihäälteenamusega seda lepingu artikli 44 lõike 1 kohaselt pikendada, selle osas uusi läbirääkimisi pidada või selle lõpetada. Vastavalt 2006. aasta lepingu artikli 44 lõikele 2 võib lepingut pikendada esialgu viieks aastaks ja seejärel veel kolmeks aastaks.

2.2. Rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu

Vastavalt 2006. aasta lepingu artikli 6 lõikele 1 on rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu Rahvusvahelise Troopilise Puidu Organisatsiooni² (edaspidi „organisatsioon“) kõrgeim organ. Organisatsiooni alla kuulub umbes 80 % maailma troopilistest metsadest ning üle 90 % puidu ja puittoodetega kauplemisest. Nõukokku kuuluvad kõik organisatsiooni liikmed. Organisatsiooni liikmed jagunevad kahte kategooriasse: tootjaliikmed ja tarbijaliikmed. 2006. aasta lepingu artikli 44 lõike 1 kohaselt võib nõukogu erihäälteenamusega otsustada lepingut pikendada, selle osas uusi läbirääkimisi pidada või selle lõpetada ning artikli 44 lõike 2 kohaselt võib lepingut pikendada esialgu viieks aastaks ja seejärel veel kolmeks aastaks. Artikli 12 lõike 1 kohaselt püüab nõukogu teha kõik otsused ja anda kõik soovitused konsensuse alusel. Kui konsensust ei saavutata, teeb nõukogu 2006. aasta lepingu kohta otsuse erihäälteenamusega vastavalt artikli 44 lõikele 1. Artikli 2 punkti 8 kohaselt tähendab erihäälteenamus hääletust, mis nõuab vähemalt kahte kolmandikku kohal olevate ja hääletavate tootjaliikmete antud häälest ja vähemalt 60 % kohal olevate ja hääletavate tarbijaliikmete antud häälest, mida loetakse eraldi, tingimusel et oma hääle annavad vähemalt pooled kohal olevatest ja hääletavatest tootjaliikmetest ning vähemalt pooled kohal olevatest ja hääletavatest tarbijaliikmetest. Artikli 7 punkti a kohaselt võib nõukogu teha otsuseid ka ilma koosolekuta.

¹ Nõukogu 26. septembri 2007. aasta otsus 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu Euroopa Ühenduse nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (2007/648/EÜ) (ELT L 262, 9.10.2007, lk 6–7).

² Rahvusvaheline Troopilise Puidu Organisatsioon loodi 1983. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepinguga.

Nõukogu liikmetel on kokku 2 000 häält (tootjaliikmetel ja tarbijaliikmetel kummalgi 1 000 häält). Iga-aastased osamaksed ja hääled jagunevad võrdselt nende kahe kategooria vahel. Mõlemas kategoorias arvutatakse üksikute liikmete osamaksed ja hääled troopilise puiduga kauplemise põhjal ning tootjaliikmete puhul riigi troopiliste metsade varu põhjal. ELi osa organisatsiooni halduseelarvesse tasutavatest osamaksetest on suurim (komisjon tasub selle kõigi liikmesriikide eest). Samuti on ELil kõige rohkem hääli (ja kõige rohkem tarbijaliikmeid) ning erihälteenamusega hääletuse korral võib ta moodustada blokeeriva vähemuse.

2.3. 2006. aasta lepingu kavandatav pikendamine

Organisatsioonil on olnud tõsised rahalised probleemid seoses sekretariaadi endise juhtkonna halbade investeeringutega, mis tõid aastatel 2012–2015 kaasa 18 miljoni USA dollari suuruse kahju.

Praegu tegeletakse organisatsiooni finantsseisundi taastamisega (see protsess on küll veel algusjärgus), mille käigus käsitletakse projektide ja tegevuste finants- ja juhtimisealaseid puudusi, ning organisatsioon on alustanud oma finantsstruktuuri reformimist. Uue finantsstruktuuri katseetapp kestab 2022. aastani.

Kui 2006. aasta lepingut pikendada, annaks see piisavalt aega, et organisatsioon ja selle liikmed saaksid jätkata tööd organisatsiooni finantsstruktuuri reformimisega ning et organisatsioon saaks oma finantsseisundi täielikult stabiliseerida ja teha kindlaks, kas 2006. aasta lepingut on vaja tulevikus põhjalikult läbi vaadata.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatav akt on nõukogu otsus liidu nimel võetava seisukoha kohta ning see põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikel 9.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on taotleda komisjonile nõukogu luba anda liidu nimel rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus nõusolek 2006. aasta lepingu pikendamiseks või hääletada liidu nimel lepingu pikendamise poolt.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Akt, mille rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaloõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mille Euroopa Liit võtab rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus
2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu pikendamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu (edaspidi „2006. aasta leping“) nõukogu otsusega 2011/731/EL⁴ ning leping jõustus 7. detsembril 2011.
- (2) 2006. aasta lepingu artikli 44 lõike 1 kohaselt kehtib leping kümme aastat pärast selle jõustumist, st kuni 6. detsembrini 2021, välja arvatud juhul, kui rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu otsustab artikli 12 kohaselt erihäälteenamusega seda vastavalt artikli 44 sätetele pikendada, selle osas uusi läbirääkimisi pidada või selle lõpetada.
- (3) Rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu, mis on 2006. aasta lepingu artikli 6 kohaselt Rahvusvahelise Troopilise Puidu Organisatsiooni kõrgeim organ ning kuhu kuuluvad kõik nimetatud organisatsiooni liikmed, võib lepingu artikli 44 lõike 2 kohaselt otsustada pikendada 2006. aasta lepingut kahe perioodi võrra, millest esialgne periood kestab viis aastat ja täiendav periood kolm aastat.
- (4) Rahvusvaheline troopilise puidu nõukogu teeb otsuse 2006. aasta lepingu pikendamise kohta kas 2021. aasta novembris toimuval 57. istungil või istungitevahelisel ajal ilma koosolekuta.
- (5) 2006. aasta lepingu pikendamine esialgu viieks aastaks on Euroopa Liidu huvides, kuna Rahvusvahelise Troopilise Puidu Organisatsiooni finantsseisundi taastamine on veel algusjärgus ning organisatsioon on reformimas oma finantsstruktuuri.
- (6) Tuleks määrata kindlaks liidu seisukoht rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu seisukoht rahvusvahelises troopilise puidu nõukogus on anda nõusolek 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu pikendamiseks esialgseks viieaastaseks perioodiks või hääletada selle poolt.

⁴ Nõukogu 8. novembri 2011. aasta otsus 2011/731/EL Euroopa Liidu nimel 2006. aasta rahvusvahelise troopilise puidu lepingu sõlmimise kohta (ELT L 294, 12.11.2011, lk 1).

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*